

Nr	Sjekklistepunkt	Hjemmel	Veiledning
1.1	Rederiets og skipsfører sitt ansvar og myndighet		
1.1.1	Har rederiet etablert et sikkerhetsstyringssystem?	Forskrift 2014-09-05 nr. 1191 om sikkerhetsstyringssystem for skip m.m. Den internasjonale norm for sikkerhetsstyring (ISM- koden) Del A Gjennomføring 3 Selskapets ansvar og myndighet. Forskrift 2016-12-16 nr. 1770 om sikkerhetsstyring for mindre lasteskip, passasjerskip og fiskefartøy mv. § 2. LOV 2007-02-16 nr. 9 Skipssikkerhetsloven §§ 6 og 7.	Rederiet skal etablere, gjennomføre og videreutvikle et dokumenterbart sikkerhetsstyringssystem.
1.1.2	Dersom skipet har en besetning på to eller flere, er organisering og ansvar for HMS beskrevet? Rederiets ansvar, skipsfører og øvrig mannskap.	Forskrift 2014-09-05 nr. 1191 om sikkerhetsstyringssystem for skip m.m. Den internasjonale norm for sikkerhetsstyring (ISM- koden) Del A Gjennomføring 3 Selskapets ansvar og myndighet. Forskrift 2016-12-16 nr. 1770 om sikkerhetsstyring for mindre lasteskip, passasjerskip og fiskefartøy mv. § 2. LOV 2007-02-16 nr. 9 Skipssikkerhetsloven §§ 7 og 8.	For å sikre forsvarlig drift, skal rederiet definere og dokumentere hvilket ansvar og myndighet personellet har for områder som kan påvirke helse, miljø og sikkerhet. Skipsfører har det utøvende ansvaret for gjennomføring og oppfølging av sikkerhetsstyringssystemet om bord og for å ta avgjørelser med hensyn til sikkerhet og hindring av forurensning. Andre som har sitt arbeid om bord, skal så langt dette følger av vedkommendes stilling, medvirke til at sikkerhetsstyringssystemet blir fulgt om bord. Dersom de er tildelt spesielt ansvar for oppfølging av helse, miljø og sikkerhetsarbeidet om bord, skal dette ansvaret være definert.

1.2	Ressurser og personell - opplæring og kompetanseutvikling		
1.2.1	Har skipsførerer kjennskap til sikkerhetsstyringssystemet, og er prosedyrer og rutiner som beskrevet i systemet implementert om bord?	Forskrift 2014-09-05 nr. 1191 om sikkerhetsstyringssystem for skip m.m. Den internasjonale norm for sikkerhetsstyring (ISM- koden) Del A - Gjennomføring 6 Ressurser og personell. Forskrift 2016-12-16 nr. 1770 om sikkerhetsstyring for mindre lasteskip, passasjerskip og fiskefartøy mv. § 5 første ledd. LOV 2007-02-16 nr. 9 Skipssikkerhetsloven §§ 6, 7 og 8.	Rederiet skal sikre at skipsførerer er kompetent til å ha kommandoen og er fullt fortrolig med selskapets sikkerhetsstyringssystem.
1.2.2	Hvordan sikrer rederiet og skipsførerer at besetningen har de kvalifikasjoner som stillingen og oppgavene om bord krever?	Forskrift 2014-09-05 nr. 1191 om sikkerhetsstyringssystem for skip m.m. Den internasjonale norm for sikkerhetsstyring (ISM- koden) Del A - Gjennomføring 6 Ressurser og personell. Forskrift 2016-12-16 nr. 1770 om sikkerhetsstyring for mindre lasteskip, passasjerskip og fiskefartøy mv. § 5. LOV 2007-02-16 nr. 9 Skipssikkerhetsloven §§ 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19 og 20.	Rederiet skal sikre at hvert skip er tilstrekkelig bemannet med arbeidstakere som innehar rett kompetanse, og som er kvalifiserte, sertifiserte og medisinsk skikket i samsvar med gjeldende regler. Det må være etablert rutiner om bord som sikrer oppfølging av at mannskapet har de kvalifikasjoner som kreves for funksjoner om bord og opplæringsbehov for aktuell funksjon.
1.2.3	Dersom det er krav til opplæringshåndbok for fartøyet, er denne oppdatert og lett tilgjengelig om bord?	SOLAS regel III/35 / Forskrift 2000-06-13 nr. 660 om fiskefartøy på 15 m og derover § 8-4. Forskrift 2013-11-22 nr. 1404 om fiske- og fangstfartøy under 15 m § 45. Forskrift 2014-07-01 nr. 1019 om redningsredskaper på skip §§ 1 og 2. Forskrift 2014-09-05 nr. 1191 om sikkerhetsstyringssystem for skip m.m. Den internasjonale norm for sikkerhetsstyring (ISM- koden) Del A - Gjennomføring 6 Ressurser og personell. Forskrift 2016-12-16 nr. 1770 om sikkerhetsstyring for mindre lasteskip, passasjerskip og fiskefartøy mv. §§ 5 fjerde ledd, 5 tredje ledd og 7 andre ledd.	Det skal finnes en opplæringshåndbok i alle messer og fritidsrom for besetningen, eller i hver mannskapslugar. Opplæringshåndboken skal inneholde instruksjoner og informasjon om redningsredskapene som finnes på skipet, og om de beste overlevelsesmetodene. Opplæringshåndboken skal være skrevet på skipets arbeidsspråk. Nærmere detaljer om innhold er gitt i regel 35 i forskrift 2014-07-01-1019 om redningsredskaper på skip. Slike opplysninger kan gis i form av audiovisuelle hjelpemidler i stedet for en håndbok. Alle skip som er utstyrt med MES (marine evakueringssystem), skal også ha opplæringshjelpemidler med hensyn til bruken av systemet om bord.

1.2.4	Dersom fartøyet har dekkskran, kan opplæring for operatører dokumenteres?	<p>Forskrift 1978-01-17 nr. 4 om laste- og losseinnr. på skip § 24 andre ledd.</p> <p>Forskrift 1986-01-13 nr. 31 om dekkskraner som brukes i åpent farvann § 13.</p> <p>Forskrift 2005-01-01 nr. 8 om arbeidsmiljø mv. på skip § 2- 6.</p> <p>Forskrift 2014-09-05 nr. 1191 om sikkerhetsstyringssystem for skip m.m. Den internasjonale norm for sikkerhetsstyring (ISM- koden) Del A - Gjennomføring 6 Ressurser og personell.</p> <p>Forskrift 2016-12-16 nr. 1770 om sikkerhetsstyring for mindre lasteskip, passasjerskip og fiskefartøy mv. § 6.</p> <p>LOV 2007-02-16 nr. 9</p> <p>Skipssikkerhetsloven § 22.</p>	<p>For kraner som benyttes ved lasting eller lossing ved kai, i havn eller annet sted i helt innelukket farvann, stilles ingen formelle krav til opplæring av kranførere, ut over at vedkommende skal være fylt 18 år, jf. forskrift av 17. jan. 1978 nr. 4. Sertifisering av kranførere på denne typen kran er ikke påkrevd. Det skal likevel dokumenteres opplæring i bruk av arbeidsutstyr i.h.t. krav i ASH forskriftens § 2-6 og SSL § 22.</p> <p>Kraner som benyttes til lasting og lossing i åpent farvann er omfattet av forskrift av 19. desember 2013 nr. 1659. Her stilles det bl.a. krav til at kranfører skal være fylt 20 år og skal ha gjennomgått anerkjent praktisk og teoretisk undervisning vedrørende kraner og løfteutstyr. Denne opplæringen skal dokumenteres. Det er bruksområdet til kranen som bestemmer hvilken opplæring som gjelder for de forskjellige kran typene.</p>
1.2.5	Ved nytt personell om bord, hvilke rutiner har en for familiarisering ?	<p>Forskrift 2011-12-22 nr. 1523 om kvalifikasjoner mv. for sjøfolk §§ 6, 7 og 8.</p> <p>Forskrift 2014-09-05 nr. 1191 om sikkerhetsstyringssystem for skip m.m. Den internasjonale norm for sikkerhetsstyring (ISM- koden) Del A - Gjennomføring 6 Ressurser og personell.</p> <p>Forskrift 2016-12-16 nr. 1770 om sikkerhetsstyring for mindre lasteskip, passasjerskip og fiskefartøy mv. § 5 tredje ledd.</p> <p>LOV 2007-02-16 nr. 9</p> <p>Skipssikkerhetsloven § 19.</p>	<p>Rederiet skal <u>påse</u> og skipsfører skal <u>sørge for</u> at sjøfolk før de tjenestegjør om bord blir gjort kjent med sine plikter, skipets arrangementer, installasjoner, utstyr, prosedyrer og særskilte forhold ved skipet som har betydning for ordinær drift og i nødsituasjoner. Rederiet skal gi skipsfører instruks om å sette av tilstrekkelig tid til opplæring. Familiariseringen skal som et minimum omfatte sikkerhetsfamiliarisering og oppgaver i en evt. nødsituasjon, informasjon om arbeidsoppgaver og operasjoner om bord og en introduksjon som er spesifikk for stillingen man skal tiltre. Kapteinen har ansvar for at familiarisering blir gjennomført, men oppgaven kan delegeres til annet erfarent mannskap om bord. Gjennomført familiarisering skal dokumenteres.</p>
1.2.6	Er sikkerhetsstyringssystemet tilgjengelig på et språk som alle om bord forstår?	<p>Forskrift 2011-12-22 nr. 1523 om kvalifikasjoner mv. for sjøfolk § 11.</p> <p>Forskrift 2014-09-05 nr. 1191 om sikkerhetsstyringssystem for skip m.m. Den internasjonale norm for sikkerhetsstyring (ISM- koden) Del A - Gjennomføring 6 Ressurser og personell.</p> <p>Forskrift 2016-12-16 nr. 1770 om sikkerhetsstyring for mindre lasteskip, passasjerskip og fiskefartøy mv. § 5 fjerde ledd.</p>	<p>Rederiet skal gi personell på skip tilgang til sikkerhetsstyringssystemet på det arbeidsspråket de forstår.</p>

1.3	Operasjon om bord og risikovurderinger		
1.3.1	Har en utarbeidet risikovurderinger for farlige operasjoner om bord? Be om eksempler.	<p>Forskrift 2005-01-01 nr. 8 om arbeidsmiljø mv. på skip § 2- 2.</p> <p>Forskrift 2014-09-05 nr. 1191 om sikkerhetsstyringssystem for skip m.m. Den internasjonale norm for sikkerhetsstyring (ISM- koden) Del A Gjennomføring 7 Operasjoner om bord.</p> <p>Forskrift 2016-12-16 nr. 1770 om sikkerhetsstyring for mindre lasteskip, passasjerskip og fiskefartøy mv. § 6.</p> <p>LOV 2007-02-16 nr. 9</p> <p>Skipssikkerhetsloven §§ 7 og 8.</p>	<p>Rederiet skal utarbeide instruksjer, prosedyrer og eventuelle sjekklister som er tilpasset fartøyets og rederiets drift. Det skal utarbeides risikovurderinger for operasjoner om bord som påvirker sikkerheten.</p> <p>Kontrollspørsmål:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Er farer om bord avdekket? - Er det identifisert hvem som kan bli skadet om bord? - Er det identifisert hvilke tiltak som kan redusere eller fjerne farene? - Er det dokumentert hvem som skal ha ansvar for å iverksette tiltakene? - Er dokumentert risikovurderinger lagret om bord, og blir disse gjennomgått jevnlig med tanke på oppdateringer når nødvendig? (ved nytt utstyr, nytt mannskap, nye arbeidsmetoder, etter ulykkeshendelser).
1.3.2	Er skipsfører kjent med stabilitetsbegrensningene for fartøyet, og er forhold som kan ha ugunstig påvirkning på stabiliteten vurdert?	<p>Forskrift 1992-09-15 nr. 693 om føring av dagbøker på skip mv. § 15 fjerde ledd.</p> <p>Forskrift 2000-06-13 nr. 660 om fiskefartøy på 15 m og derover §§ 2-4 og 3-10.</p> <p>Forskrift 2013-11-22 nr. 1404 om fiske- og fangstfartøy under 15 m § 34.</p> <p>Forskrift 2014-09-05 nr. 1191 om sikkerhetsstyringssystem for skip m.m. Den internasjonale norm for sikkerhetsstyring (ISM- koden) Del A Gjennomføring 7 Operasjoner om bord.</p> <p>Forskrift 2016-12-16 nr. 1770 om sikkerhetsstyring for mindre lasteskip, passasjerskip og fiskefartøy mv. § 6.</p> <p>LOV 2007-02-16 nr. 9</p> <p>Skipssikkerhetsloven §§ 12, 19 og 9.</p>	<p>Skipsfører skal gjøre seg kjent med de begrensninger som legges til grunn i stabilitetsgodkjenningen og de tilhørende beregningene. Rederiet skal ha kartlagt og beskrevet risiko ved ulike driftsoperasjoner om bord. Skipsfører skal til enhver tid ha oversikt over fartøyets lastekondisjoner og de stabilitetsmessige konsekvensene for fartøyet. Sikkerhetsstyringssystemet skal inneholde vurderinger og planer for hvordan stabilitetsmessige utfordringer skal håndteres i gitte situasjoner.</p> <p>Fiskefartøy: Det legges spesielt vekt på hvordan luker som må stå åpne under fiske skal kunne lukkes hurtig (15 sekunder), samt hvordan fartøyet skal opprettholde stabiliteten når det utsettes for ytre krefter (slep, overlast under fiske, lasting/lossing etc.).</p> <p>Lasteskip: Det legges spesielt vekt på operasjoner som slep, kranløft og ankerhåndtering</p> <p>Passasjerskip: Det legges spesielt vekt på hvor passasjerene kan oppholde seg, samt mengde og plassering av eventuell last.</p>

1.3.3	Har en identifisert hvilket arbeidsutstyr som kan medføre særlig fare for sikkerheten til de som arbeider om bord? Hva gjøres for å redusere risikoen ved betjening av dette utstyret?	<p>Forskrift 2005-01-01 nr. 8 om arbeidsmiljø mv. på skip Kapittel 4. Arbeidsutstyr.</p> <p>Forskrift 2014-09-05 nr. 1191 om sikkerhetsstyringssystem for skip m.m. Den internasjonale norm for sikkerhetsstyring (ISM- koden) Del A - Gjennomføring 7 Operasjoner om bord.</p> <p>Forskrift 2016-12-16 nr. 1770 om sikkerhetsstyring for mindre lasteskip, passasjerskip og fiskefartøy mv. § 6.</p>	<p>Ved bruk av arbeidsutstyr som kan medføre særlig fare for skade på liv og helse (eks. høytrykksutstyr, roterende utstyr m.v.), skal det utarbeides skriftlig arbeidsinstruks og treffes nødvendige tiltak for å sikre at arbeidsutstyret kun brukes av personell som har fått nødvendig opplæring, øvelse og instruksjon for å ivareta sikker håndtering av arbeidsutstyret.</p>
1.3.4	For de fartøy som er omfattet av krav til verneombud, kontroller om verneombud er valgt og at opplæring er gitt.	<p>Forskrift 2005-01-01 nr. 8 om arbeidsmiljø mv. på skip §§ 5- 1 og 5-14.</p> <p>Forskrift 2014-09-05 nr. 1191 om sikkerhetsstyringssystem for skip m.m. Den internasjonale norm for sikkerhetsstyring (ISM- koden) Del A - Gjennomføring 7 Operasjoner om bord.</p>	<p>Det skal være ett verneombud på fartøy med 3–7 personer som har sitt arbeid om bord, med mindre et flertall av de som har sitt arbeid om bord velger at verne- og miljøarbeidet om bord skal ivaretas uten eget verneombud.</p> <p>(3) Det skal til enhver tid være minst:</p> <p>a) ett verneombud på fartøy med 8–14 personer som har sitt arbeid om bord,</p> <p>b) to verneombud på fartøy med 15–39 personer som har sitt arbeid om bord,</p> <p>c) tre verneombud på fartøy med minst 40 personer som har sitt arbeid om bord.</p> <p>Opplæring:</p> <p>ASH § 5-14: Verneombud og medlemmer av arbeidsmiljøutvalget skal få den opplæring som er nødvendig for at de skal kunne utføre sine verv på en forsvarlig måte. Utgifter til slik opplæring skal dekkes av rederiet. Opplæringens varighet skal være minst 40 timer. Det kan avtales en kortere opplæring enn 40 timer dersom partene i felleskap er kommet fram til at det er forsvarlig ut fra en vurdering av problemenes karakter og omfang. Opplæringen skal dokumenteres.</p>

1.4	Beredskap		
1.4.1	Planer for brann- og redingsøvelser bes fremlagt. Når ble siste øvelse gjennomført? Er dette dokumentert?	<p>SOLAS III/19 / Forskrift 2000-06-13 nr.660 om fiskefartøy på 15 m og derover § 8-4.</p> <p>Forskrift 2013-11-22 nr. 1404 om fiske- og fangstfartøy under 15 m § 45.</p> <p>Forskrift 2014-07-01 nr. 1019 om redningsredskaper på skip § 2.</p> <p>Forskrift 2014-09-05 nr. 1191 om sikkerhetsstyringssystem for skip m.m. Den internasjonale norm for sikkerhetsstyring (ISM- koden) Del A - Gjennomføring 8 Beredskap.</p> <p>Forskrift 2016-12-16 nr. 1770 om sikkerhetsstyring for mindre lasteskip, passasjerskip og fiskefartøy mv. § 7.</p> <p>LOV 2007-02-16 nr. 9</p> <p>Skipssikkerhetsloven § 34.</p>	Rederiet skal innføre framgangsmåter for å identifisere, beskrive og reagere på mulige farer, ulykker og nødssituasjoner om bord. Rederiet skal lage en plan for opplæring, trening og øvelser i beredskapssammenheng.
1.5	Avviks- og hendelsesbehandling		
1.5.1	Har dere hatt en ulykke eller en nestenulykke om bord? Oppfølgingsspørsmål: Ble hendelsen rapportert til aktuelle myndigheter? (Sdir, NAV). Ble det iverksatt tiltak for å sikre at hendelsen ikke gjentar seg?	<p>Forskrift 2008-06-27 nr. 744 om melde- og rapporteringsplikt til sjøs §§ 4, 5 og 6.</p> <p>Forskrift 2014-09-05 nr. 1191 om sikkerhetsstyringssystem for skip m.m. Den internasjonale norm for sikkerhetsstyring (ISM- koden) Del A - Gjennomføring 9 Rapportering og analyser ved avvik, ulykker og farlige hendelser.</p> <p>Forskrift 2016-12-16 nr. 1770 om sikkerhetsstyring for mindre lasteskip, passasjerskip og fiskefartøy mv. § 8.</p> <p>LOV 2007-02-16 nr. 9</p> <p>Skipssikkerhetsloven § 47.</p>	<p>Sikkerhetsstyringssystemet skal sikre at avvik, ulykker og farlige hendelser analyseres av rederiet med formål om å hindre gjentakelse, herunder gjennomføre korrektive og forebyggende tiltak.</p> <p>Skipsfører eller rederi er ansvarlig for rapportere Sjøfartsdirektoratet ved sjøulykke og arbeidsulykke.</p> <p>Skipsfører eller rederi har også plikt til å sende skademelding til NAV ved personskade som følge av arbeidsulykke.</p>

1.6	Vedlikehold og kritisk utstyr		
1.6.1	Har dere et system for styring av vedlikeholdet om bord? En plan som beskriver hva, når og hvordan.	Forskrift 2014-09-05 nr. 1191 om sikkerhetsstyringssystem for skip m.m. Den internasjonale norm for sikkerhetsstyring (ISM- koden) Del A Gjennomføring 10 Vedlikehold av skip og utstyr. Forskrift 2016-12-16 nr. 1770 om sikkerhetsstyring for mindre lasteskip, passasjerskip og fiskefartøy mv. § 9. LOV 2007-02-16 nr. 9 Skipssikkerhetsloven § 11.	Rederiet skal utvikle, følge opp og dokumentere et vedlikeholdssystem som er tilpasset driftsformen til fartøyet. Vedlikeholdssystemet skal sørge for at skip og utstyr vedlikeholdes i samsvar med gjeldende krav. Vedlikeholdet og systemet skal være dokumenterbart.
1.6.2	Har dere identifisert kritisk utstyr om bord? Dersom ja, er det beskrevet planer og tiltak dersom slikt utstyr svikter?	Forskrift 2014-09-05 nr. 1191 om sikkerhetsstyringssystem for skip m.m. Den internasjonale norm for sikkerhetsstyring (ISM- koden) Del A Gjennomføring 10 Vedlikehold av skip og utstyr. Forskrift 2016-12-16 nr. 1770 om sikkerhetsstyring for mindre lasteskip, passasjerskip og fiskefartøy mv. § 9 andre ledd	Rederiet skal sørge for å identifisere utstyr og tekniske systemer som kan forårsake farlige situasjoner i tilfelle av plutselig svikt. Sikkerhetsstyringssystemet skal omfatte tiltak med sikte på å forbedre påliteligheten til slikt utstyr eller slike systemer. Tiltakene skal som minimum omfatte regelmessig prøving av reservesystemer og -utstyr eller av tekniske systemer som ikke er i kontinuerlig drift. Vedlikeholdet og systemet skal være dokumenterbart.
1.6.3	Kontroller vedlikeholdshistorikk på spesielt risikofylt utstyr som ikke er underlagt periodisk vedlikehold. Eks. løfteskrev, stropper og vaiere	Forskrift 2014-09-05 nr. 1191 om sikkerhetsstyringssystem for skip m.m. Den internasjonale norm for sikkerhetsstyring (ISM- koden) Del A Gjennomføring 10 Vedlikehold av skip og utstyr. Forskrift 2016-12-16 nr. 1770 om sikkerhetsstyring for mindre lasteskip, passasjerskip og fiskefartøy mv. § 9.	Vedlikeholdet og systemet skal være dokumenterbart.

1.7	Relevant dokumentasjon tilgjengelig		
1.7.1	Hvilke rutiner har en for å sikre at dokumentasjonen i sikkerhetsstyringssystemet er tilgjengelig for personell om bord?	Forskrift 2014-09-05 nr. 1191 om sikkerhetsstyringssystem for skip m.m. Den internasjonale norm for sikkerhetsstyring (ISM- koden) Del A - Gjennomføring 11 Dokumentasjon. Forskrift 2016-12-16 nr. 1770 om sikkerhetsstyring for mindre lasteskip, passasjerskip og fiskefartøy mv. § 10.	Rederiet skal sikre at gyldige dokumenter er tilgjengelige på alle aktuelle steder.
1.7.2	Hvordan sørger en for at det alltid er oppdatert versjon av dokumentasjonen som er tilgjengelig? Hvem har ansvar for å oppdatere dokumentasjonen?	ForskriftR 2014-09-05 nr. 1191 om sikkerhetsstyringssystem for skip m.m. Den internasjonale norm for sikkerhetsstyring (ISM- koden) Del A - Gjennomføring 11 Dokumentasjon. Forskrift 2016-12-16 nr. 1770 om sikkerhetsstyring for mindre lasteskip, passasjerskip og fiskefartøy mv. § 10.	Endringer i dokumenter gjennomgås og godkjennes av personell som er tildelt denne oppgaven. Foreldede dokumenter skal fjernes.
1.8	Evaluering av systemet – herunder kontinuerlig forbedring		
1.8.1	Har rederiet en årlig gjennomgang av sikkerhetsstyringssystemet?	Forskrift 2014-09-05 nr. 1191 om sikkerhetsstyringssystem for skip m.m. Den internasjonale norm for sikkerhetsstyring (ISM- koden) Del A - Gjennomføring 11 Dokumentasjon. Forskrift 2016-12-16 nr. 1770 om sikkerhetsstyring for mindre lasteskip, passasjerskip og fiskefartøy mv. § 10	Rederiet skal ha en årlig, verifiserbar gjennomgang av sikkerhetsstyringssystemet for å vurdere om sikkerhetsstyringssystemet fungerer i tråd med formålet.